

Kantelpunt 2018: Verandering begint in Hellendoorn!

Alternatieve begroting bij de programmabegroting
2018

GROEN
LINKS

Inhoudsopgave

1. Inleiding	
2. Alternatieve voorstellen GroenLinks Hellendoorn	3
2.1 Niet klakkeloos asfalteren: de Noord-zuidverbinding	5
2.2 Extra geld om kinderen die opgroeien in armoede te helpen	6
2.3 Extra geld om ouderen en (gedeeltelijk arbeidsongeschikte) jongeren vanuit een gemeentelijke uitkering aan het werk te helpen	8
2.4 Subsidie voor de Stichting Fairtrade Hellendoorn	9
2.5 Subsidie voor HoogOverijssel	10
2.6 Forse meerjarige investeringen in schone energie vanaf 2022	12
3. Financiële doorrekening	14

1. Inleiding

"Verandering is de wet van het leven. En degenen die alleen kijken naar het verleden of het heden zullen zeker de toekomst missen."

John F. Kennedy

Amerikaans politicus en president (35e) 1917-1963

De gemeenteraad van Hellendoorn zoals vandaag, dinsdag 7 november 2017, bijeen is om de begroting voor 2018 vast te stellen, werd gekozen door de inwoners van onze gemeente op 19 maart 2014. Dat is nog geen vier jaar geleden, maar de wereld zag er op deze dag nog heel anders uit:

Er was nog nooit een Koningsdag gevierd. Niemand had nog een idee van de omvangrijke vluchtelingenstroom die op gang zou komen als gevolg van de vele brandhaarden in onder andere Syrië. De tunnel in Nijverdalen was nog gesloten en zou dat ook nog wel even, langer dan ons lief was, blijven. En als het om voetbal ging, stond het Nederlands mannenelftal nog aan de wereldtop en zou zelfs derde worden op het WK enkele maanden later, terwijl de Nederlandse leeuwinnen nog anoniem hun kunsten vertoonden onder weinig belangstelling. Tegenwoordig allemaal niet meer voor te stellen. Daaruit blijkt wel: tijden veranderen continu en soms veel sneller dan we zelf doorhebben.

Dat geldt ook voor de politiek in Hellendoorn. De afgelopen vier jaar is er ontzettend veel gebeurd. Op veel veranderingen die op onze gemeente af kwamen, is door het gemeentebestuur actief gehandeld. Neem de decentralisaties in het sociaal domein. Soms was en is GroenLinks kritisch op de uitvoering hiervan, en hebben we onze stem laten horen en alternatieven aangedragen, maar er is ontegenzeggelijk door de volledige raad en het volledige college hard gewerkt om dit te doen slagen.

Of neem de noodopvang voor vluchtelingen in Hellendoorn. Toen de wereld in brand stond en er een beroep werd gedaan op onze gemeente, hebben het college, (bijna) de hele raad en heel veel inwoners zich maximaal ingespannen op een wijze die door GroenLinks als hartverwarmend is ervaren.

GroenLinks zal dan ook als oppositiepartij niet zeggen dat alle politieke keuzes van de afgelopen vier jaar stom waren. Veel zaken die op ons afkwamen, zijn goed afgehandeld. Natuurlijk waren we het niet overal mee eens, maar dat hoort er ook bij in een democratie en bovendien hebben we in al die gevallen alternatieve voorstellen kunnen indienen.

Maar we moeten een stap verder. Hoognodig.

Want waar de gemeente over het algemeen goed omgaat met veranderingen die op ons afkomen, blijkt het een stuk lastiger te zijn om concreet aan de slag te gaan met de veranderingen die uit onszélf moeten komen. Veranderingen die broodnodig zijn om onze gemeente, ons land én onze aarde toekomstbestendig te maken. Veranderingen die wij moeten organiseren om te bouwen aan een empathische samenleving in een schone wereld waarin solidariteit de gewoonste zaak van de wereld is.

Dit zijn de veranderingen die GroenLinks voorstaat:

- **Een goed klimaat.**
Verandering in ons klimaat- en energiebeleid zijn broodnodig. Niet alleen in woorden, maar juist in daden.
- **Eerlijk delen.**
De kloof tussen arm en rijk wordt in ons land steeds groter. De regering kiest stelselmatig de kant van de bevoordeelden. Het wordt hoog tijd dat we radicaal van koers wijzigen en solidair zijn met de mensen die ons écht nodig hebben, helemaal nu de crisis voorbij is.
- **Naar nieuwe vormen van democratie**
Mensen nemen terecht geen genoegen meer met het eens per vier jaar uitbrengen van hun stem. Ze willen zeggenschap over hun eigen leefomgeving. Overheden moeten dit maximaal ondersteunen. Soms toont Hellendoorn hier al moed en durft het college hier succesvol mee te experimenteren (denk aan de Cultuurvisie en het masterplan voor het centrum), soms vervalst het college nog in oud machtsdenken (denk aan de discussies rondom inrichting en maximumsnelheid op de noord-zuidverbinding in Hellendoorn), maar vooral laten we nog veel mogelijkheden onbenut.

In het meerjarenperspectief dat bij deze programmabegroting wordt geschetst, ziet GroenLinks nog veel te weinig terug van de hierboven beschreven, broodnodige veranderingen. Met de begroting voor 2018 is op zich nog niet zoveel mis, maar er is nú een aanzet nodig om de veranderingen in gang te zetten. Juist ook omdat het gemeentebestuur hier de afgelopen vier jaar echt te weinig geleverd heeft. Met die veranderingen kunnen we niet nog langer wachten.

Vandaar dat GroenLinks opnieuw haar eigen visie in concrete voorstellen heeft uitgewerkt in deze alternatieve begroting. Want verandering begint bij jezelf.

2. Alternatieve voorstellen GroenLinks Hellendoorn

2.1 Niet klakkeloos asfalteren: de Noord-zuidverbinding

Men zou kunnen zeggen dat het huidige college danwel de huidige coalitie altijd de intentie heeft om flink aan de weg te timmeren. Volgens GroenLinks echter alleen iets te vaak in de letterlijke zin van het woord.

Deze raadsperiode begonnen we in 2014 met het lenen van miljoenen euro's (terwijl we destijds al een schuldenlast hadden die bijna twee keer zo hoog was als onze jaarlijkse begroting), om een weg aan te leggen, waarover een fatsoenlijke discussie over nut en noodzaak al niet meer mogelijk was door toezeggingen uit het verleden.

GroenLinks heeft alles ingezet om de aanleg te voorkomen, maar de democratie haar werk gedaan. De Haersingel is onlangs geopend. En daar leggen wij ons bij neer, ook al zullen we nog wel kritisch zijn als het gaat over de open eindjes die hier nog liggen rondom verkeersveiligheid en het betrekken van inwoners.

Maar nu, in 2018, lijken we ons opnieuw een miljoenenverslindend asfaltproject op de hals te halen doordat er, weliswaar op basis van een reeds genomen, maar intussen zeer discutabel besluit wordt geanticipeerd op de aanleg van de noord-zuidverbinding tussen Hulsen en Hellendoorn. Voor de slordige som van 4 miljoen euro, ongeacht onze nog steeds niet florissante financiële positie.

Dat is niet het toekomstbestendige, duurzame beleid dat GroenLinks voorstaat. GroenLinks vindt het onnodig en onverantwoord om hier een volledig nieuwe weg aan te leggen, zeker in relatie tot andere zaken die veel dringender onze aandacht, en daarmee ook onze investeringen, nodig hebben.

GroenLinks is wel bereid om knelpunten op dit tracé op te lossen, zeker als dit vanuit redenen van verkeersveiligheid nodig is. Hier hebben we dan in deze alternatieve begroting ook ruimschoots middelen voor opgenomen.

Wat betekent dit financieel?

GroenLinks stelt voor om de kapitaallasten van 240.000 euro, die in deze begroting in het meerjarenperspectief structureel vanaf 2021 zijn opgenomen voor de aanleg van de Noord-zuidverbinding tussen Hellendoorn en Hulsen, te laten vrijvallen.

In deze alternatieve begroting houden we, na verwerking van onze wijzigingsvoorstellen, structureel 140.000 euro over vanaf 2022. Indien nodig kan een deel hiervan aangewend worden voor het oplossen van knelpunten in het tracé van de oorspronkelijk beoogde noord-zuidverbinding tussen Hellendoorn en Hulsen.

2.2 Extra geld om kinderen die opgroeien in armoede te helpen

Het aantal kinderen dat opgroeit in armoede blijft groeien. Armoede kan kinderen op verschillende manieren in hun ontwikkeling en kansen beperken. Deze kinderen kunnen op diverse manieren problemen krijgen. Kinderen kunnen door het ontbreken van de juiste middelen bijvoorbeeld onvoldoende meedoen op school. Maar ook kunnen deze kinderen vereenzamen doordat er bijvoorbeeld geen geld is om lid te worden van een sport- of culturele vereniging. Of kinderen kunnen geen verjaardag vieren, of hebben geen fatsoenlijke winterjas.

Gelukkig hebben we in Hellendoorn een heleboel regelingen om kinderen die opgroeien in Hellendoorn te helpen. En nog meer goed nieuws: Voormalig staatssecretaris Klijnsma heeft structureel extra gelden beschikbaar gesteld aan gemeenten om kinderen die opgroeien in armoede in natura te helpen (dus niet door ze geld te geven, maar door de producten en diensten die zij nodig hebben voor hen te vergoeden). Voor Hellendoorn gaat het om een bedrag van ongeveer 122.000 euro per jaar.

In Hellendoorn leeft de intentie om de bestaande regelingen voor kinderen in armoede en de nieuwe mogelijkheden die ontstaan door de Klijnsma-gelden te integreren in één Kindpakket.

Hierbij doet zich echter wel een obstakel voor: de bestaande regelingen hebben als doelgroep huishoudens met een inkomen tot maximaal 110% van de geldende bijstandsnorm, terwijl er een brede politieke en maatschappelijke wens leeft om de Klijnsma-gelden beschikbaar te stellen voor huishoudens met een inkomen tot maximaal 120% van de geldende bijstandsnorm. Dat maakt integreren van maatregelen tot één kindpakket lastiger.

Daarnaast wil het college zich eerst richten op de doelgroep tot 110% omdat hier nog niet alle kinderen in beeld zijn. GroenLinks wil echter dat alle maatregelen die kinderarmoede bestrijden beschikbaar zijn voor huishoudens met een inkomen tot maximaal 120% van de bijstandsnorm en dat alle kinderen die in deze groep worden 'gevonden' de hulp krijgen ze zo hard nodig hebben.

Over de precieze doelgroep voor het kindpakket en de stappen die hierin genomen gaan worden, woedt momenteel nog een politieke discussie. Echter, gezien het ideaal van GroenLinks om alle kinderen van 0 tot 18 jaar die leven in een huishouden met een inkomen tot maximaal 120% van de bijstandsnorm in aanmerking te laten komen voor het kindpakket, vinden wij wel dat we hiervoor extra middelen beschikbaar moeten stellen, hoewel nog niet zeker is óf en in welke mate dit echt nodig is.

Wat betekent dit financieel?

Het college heeft meermaals uitgesproken te vrezen voor te weinig middelen bij uitbreiding van de doelgroep van het kindpakket. GroenLinks denkt dat dit nog wel eens erg mee kon vallen, omdat:

- Er van de Klijsma-gelden die ontvangen zijn over 2017, tot op heden nog geen euro is uitgegeven;
- Wij inschatten dat hulp in natura, volgens de bedoeling van de Klijsma-gelden, goedkoper kan uitvallen dan hulp door financiële vergoeding;
- Het bundelen van verschillende regelingen in één kindpakket, uitgevoerd door één partij (bij voorkeur onder de vlag van het Hulpfonds), leidt tot lagere uitvoeringskosten;
- Het (helaas) hoogstwaarschijnlijk niet zal lukken om alle kinderen die in aanmerking komen (op korte termijn) te bereiken.

Echter, om het college gerust te stellen, willen wij wel iets zeggen over de dekking. Ons voorstel voor 2018 luidt dan ook als volgt:

De uitvoering van het kindpakket loopt via het Sociaal Domein. GroenLinks stelt voor om alle hulpmogelijkheden die vallen onder het kindpakket, te laten gelden voor alle kinderen van 0-18 jaar uit huishoudens met een inkomen tot maximaal 120% van de geldende bijstandsnorm. Mocht dit tot tekorten leiden, dan kan dit worden opgevangen binnen de reserve Sociaal Domein.

Voor de vaststelling van de begroting voor 2019 kan dan in kaart worden gebracht hoe de financiën exact lopen, en kan er eventueel worden bijgestuurd. Er zijn dan, ook in de doorrekening van deze alternatieve begroting, nog steeds voldoende concrete dekkingsmogelijkheden, onder andere door de vrijgevallen kapitaallasten voor de noord-zuidverbinding.

2.3 Extra geld om ouderen en (gedeeltelijk arbeidsongeschikte) jongeren vanuit een gemeentelijke uitkering aan het werk te helpen

In 2016 zijn vooral meer ouderen en jongeren in de bijstand terechtgekomen. In de groep van 45 jaar tot de AOW-leeftijd bedroeg de groei in Nederland ruim tienduizend, bij de jongeren tot 27 jaar ging het om zeventuizend. Ook in 2015 zat de toename voornamelijk bij deze leeftijdsgroepen.¹

Ouderen, omdat hun WW afloopt zonder dat ze werk konden vinden en de AOW-leeftijd omhoog gaat. Jongeren vragen vaker bijstand aan omdat onder andere de eisen voor een Wajong-uitkering zijn aangescherpt.

GroenLinks wil extra investeren om deze doelgroepen aan het werk te helpen. Concreet gaat het om mensen in een gemeentelijke uitkering die 55 jaar of ouder zijn, of jongeren tot 27 jaar. Hiervoor stellen we 50.000 euro beschikbaar vanaf 2018 tot en met (in elk geval) 2021. Van dit geld kan een medewerker worden ingezet die ambassadeur wordt van deze doelgroepen. Deze medewerker zorgt samen met lokale ondernemers, die al vaak bewezen hebben een groot hart voor deze mensen te hebben, op alle mogelijke manieren voor nieuwe werkplekken.

Wat betekent dit financieel?

Met een beetje vertrouwen zou men kunnen zeggen dat voor dit doel geen extra middelen vrijgemaakt hoeven te worden. Als de ambassadeur er in slaagt om twee of drie ouderen of jongeren aan het werk te helpen en dus uit de uitkering te helpen, is de investering alweer terugverdiend.

GroenLinks kiest er uit oogpunt van zorgvuldigheid echter voor om hier wel dekking voor te geven in deze alternatieve begroting. Deze dekking vinden wij door de in paragraaf 2.1 voorgestelde andere aanpak voor de Noord-zuidverbinding.

Concreet betekent dit in het meerjarenperspectief:

- Door deze investering worden de lasten voor programma 3 van 2018 t/m 2021 jaarlijks 50.000 euro hoger;
- In de periode 2018-2020 wordt hiervoor jaarlijks 50.000 euro (dus in totaal 150.000 euro) extra aan de Vrij Aanwendbare Reserve (VAR) onttrokken;
- In 2021 wordt de VAR weer aangevuld met 150.000 euro vanuit de kapitaallasten die staan opgenomen voor de aanleg van de noord-zuidverbinding (structureel 240.000 euro). Deze kapitaallasten vallen door ons voorstel uit paragraaf 2.1 vrij.

¹ <https://www.hi-re.nl/2017/02/28/vooral-meer-ouderen-en-jongeren-in-de-bijstand/>

2.4 Subsidie voor de Stichting Fairtrade Hellendoorn

Sinds 13 mei 2017, de Dag van de Duurzaamheid, is Hellendoorn officieel Fairtrade gemeente. Op deze dag kreeg Hellendoorn het officiële predicaat uitgereikt, dankzij de grote inspanning van een groep zeer betrokken inwoners, die inmiddels verenigd is in een stichting. GroenLinks is daar heel erg trots op.

De gemeente Hellendoorn geeft hiermee een belangrijk signaal af, namelijk dat zij door fairtrade eerlijke inkomensverdeling, wereldwijd, wil bevorderen. In ontwikkelingslanden als Latijns Amerika, Azië, Thailand en India ontvangen boeren en ondernemers geen eerlijke prijs voor hun producten. Daardoor kunnen ze nooit hun eigen arbeidsomstandigheden verbeteren en werken kinderen al op jonge leeftijd verplicht mee, zonder uitzicht op scholing of ander werk. De gemeente Hellendoorn wil dit door fairtrade tegengaan en stimuleren dat een eerlijke prijs wordt betaald voor producten.

GroenLinks vindt het dan ook raar dat, hoewel fairtrade tot één van de speerpunten van ons duurzaamheidsbeleid is benoemd, de Stichting Fairtrade Hellendoorn geen enkele financiële ondersteuning van de gemeente ontvangt voor haar werkzaamheden. Hierdoor moet de stichting zelf ook haar eigen organisatiekosten betalen en blijft er weinig geld over voor activiteiten in de 'core business': het promoten en vergroten van fairtrade.

GroenLinks wil dan ook een kleine structurele subsidie uittrekken voor de Stichting Fairtrade Hellendoorn van 1500 euro per jaar, een bedrag dat gelijk staat aan de subsidie die het Duurzaamheidsplatform ontvangt, zodat de stichting in elk geval haar organisatie- en uitvoeringskosten kan betalen.

Wat betekent dit financieel?

GroenLinks stelt voor om deze subsidie (overigens een zeer klein bedrag gerelateerd tot de totale begroting) te dekken uit het werkbudget voor duurzaamheid.

2.5 Subsidie voor HoogOverijssel

In 2015 heeft de regering besloten de Luchthaven Lelystad uit te breiden. Overigens vindt GroenLinks dat ongewenst, ook omdat uit oogpunt van klimaat vliegen juist ontmoedigd moet worden en alternatieven (zoals de trein) juist aantrekkelijker gemaakt moeten worden.

De nieuwe luchthaven in Lelystad zal vanuit alle Europese windstreken aangevlogen gaan worden, ook over Overijssel en ook over Hellendoorns grondgebied. De definitieve aanvliegeroutes zijn inmiddels bekend gemaakt. Er zal op de meeste plaatsen in de Kop van Overijssel, Salland en het Vechtdal op een hoogte van 6000 voet (1500-1800 meter) over Overijssel gevlogen gaan worden. De vluchten starten op 1 april 2019. In het begin zal het gaan om 15 vluchten per dag, maar na 2023 worden het er meer, tot wel 50 vluchten per dag, soms wel 7 per uur.

De bevolking en gemeentebestuurders van Overijssel waren niet geïnformeerd over deze toekomstige laagvliegroutes van en naar Lelystad Airport boven Overijssel. Ook aan de Alderstafel, waarin vertegenwoordigers van de overheid, de luchtvaart en omwonenden nadenken over onder meer de vliegroutes, waren de Overijsselse gemeenten en inwoners niet uitgenodigd. Het provinciebestuur van Overijssel heeft zich aan de Alderstafel door de provincie Gelderland laten vertegenwoordigen.

Hierdoor zijn de gemeenten en de inwoners van Overijssel eind 2016 plots verrast door de voorstellen.

Dit alles zal ingrijpende gevolgen hebben voor mens en natuur. De enige groepering die hier vanaf het begin actief, zeer betrokken, deskundig én succesvol tegen heeft opgetreden, is de inwonersgroepering HoogOverijssel.

Het grootste succes van actiegroep HoogOverijssel tot nu toe is dat zij heeft aangetoond dat de Milieu Effect Rapportage (MER) van vliegveld Lelystad aantoonbaar fouten bevat, met name voor wat betreft geluidsoverlast, en dat het huiswerk deels overnieuw moet worden gedaan.

Dit onderwerp is al een tijd onderwerp op de Hellendoornse politieke agenda. In eerste instantie op de kaart gezet door de lokale partijen, en al snel omarmd door de gehele raad en het college, en zeer zeker door GroenLinks. De raad heeft al eens gezamenlijk een advertentie laten plaatsen om onze inwoners op te roepen een petitie tegen laagvliegroutes van en naar Lelystad te ondertekenen.

GroenLinks wil dat in ieder geval eerst het luchtruim wordt heringedeeld, alvorens Lelystad uit te breiden. Liever zien wij helemaal geen uitbreiding van vliegveld Lelystad. Echter, om echt zaken voor elkaar te krijgen en het dreigende onheil af te wenden, hebben wij de actiegroep HoogOverijssel keihard nodig. Deze groep heeft expertise in huis die de

gemeente niet in huis heeft. Echter, HoogOverijssel bestaat uit mensen die zich belangeloos inzetten, maar hun strijd kost wel geld.

HoogOverijssel heeft de gemeente dan ook eerder om een financiële bijdrage gevraagd om deze strijd te kunnen blijven voeren. Het college van Hellendoorn heeft dit echter geweigerd, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de colleges van Steenwijkerland en Dalfsen, gemeenten waarmee Hellendoorn samenwerkt om de laagvliegroutes te voorkomen.

GroenLinks vindt dat onlogisch en niet goed. We moeten HoogOverijssel serieus nemen als bondgenoot en als deskundige. Als inwoners dit voor ons willen doen, verdienen zij onze volledige steun.

GroenLinks stelt dan ook voor om voor HoogOverijssel een eenmalige bijdrage van 10.000 euro beschikbaar te stellen.

Wat betekent dit financieel?

Door deze maatregel stijgen de lasten in programma 6 in 2018 met 10.000 euro. GroenLinks stelt voor om deze 10.000 euro in 2018 eenmalig aan de VAR te onttrekken, en deze in 2021 weer terug te storten vanuit de vrijgevallen kapitaallasten vanwege ons alternatief voor de noord-zuidverbinding.

2.6 Forse meerjarige investeringen in schone energie vanaf 2022

Schone energie, CO₂-uitstoot, het klimaat. Het zijn onderwerpen die al vier jaar regelmatig de kop opsteken in politiek bestuurlijk Hellendoorn. Wat in 2014 begon met klinkende doelstellingen in het coalitieakkoord (*“Ons streven is om in onze gemeente evenveel energie te produceren als we zelf gebruiken. Duurzame initiatieven van inwoners, buurten, verenigingen, stichtingen, corporaties en bedrijven stimuleren we om tot dat energie evenwicht te komen”*², waarbij windmolens geplaatst konden worden op het bedrijventerrein), ontwikkelde zich in de vier jaar erna in een grote desillusie.

Natuurlijk, er zijn wel zaken gerealiseerd. Deels op initiatief van GroenLinks, bijvoorbeeld door ons initiatiefvoorstel dat heeft geleid tot een revolverend energiefonds, waardoor het energieverbruik van de gemeentelijke organisatie fors is gedaald. Overigens is ons initiatiefvoorstel voortvarend opgepakt en uitgevoerd door het college. Dat mag ook gezegd worden.

Ook het college zelf heeft wel concrete zaken gerealiseerd. Zeer recent is het dak van het Huis voor Cultuur en Bestuur nog voorzien van zonnepanelen, wat uitstekend is. Maar áls er dan een concrete maatregel werd uitgevoerd, buitelden politici over elkaar heen om aan te geven: “Zie je wel dat we wel duurzaam zijn?” Daarmee gaven zij er blijk van geen notie te hebben van de omvang van de doelstellingen en de urgentie die hier bij hoort.

Want als we naar de concrete resultaten kijken, gerelateerd aan de keiharde doelstellingen, is er bedroevend weinig gerealiseerd. Eerst stemden college en het merendeel van de raad tegen het realiseren van windmolens op 't Lochter III, de mooie woorden uit het coalitieakkoord ten spijt. Om toch naar buiten toe een enigszins groene indruk te blijven wekken, werd bij dit besluit een motie ingediend om door middel van een op te stellen energievisie ‘alternatieven’ te ontwikkelen voor de opbrengst die de windmolens zouden opleveren.

In april werd het concept van deze Duurzame Energievisie nog met veel bombarie geïntroduceerd, met persberichten met ronkende teksten. Hellendoorn zou haar doelstelling op het gebied van CO₂ (20% reductie in 2020 ten opzichte van 2008) wel halen!

Echter, GroenLinks toonde in een tegenrapport aan dat van de onderbouwing van deze conceptvisie niet veel klopte. Het college noemde de beweringen van GroenLinks in eerste instantie nog ‘alternative facts’, maar was wel bereid om de conceptvisie én het rapport van GroenLinks door een onafhankelijk deskundig bureau te laten beoordelen. Dat is intussen gebeurd door het gerenommeerde bureau ECN, en wat blijkt is dat van de onderbouwing van de concept-energievisie van het college verdrietig weinig overblijft.

² ‘Samen aan Zet’, coalitieakkoord 2014 – 2018 p.10

Binnenkort zal de raad de definitieve versie van de energievisie mogen vaststellen. Deze zal nog weinig lijken op het concept, en we gaan de doelen voor 2020 bij lange na niet halen.

Dat is meer dan teleurstellend, maar wel een gevolg van het handelen van deze raad en dit college. Daar kunnen we weinig meer aan veranderen. Het verplicht ons echter wel om nu heel veel extra inspanningen te plegen, ook na 2020, om deze enorme achterstand in te lopen.

GroenLinks doet dat dan ook in deze alternatieve begroting. Wij trekken jaarlijks, vanaf 2022 een ton uit voor investeringen in duurzame energie. Wij willen dat doen in de vorm van een extern energiefonds met een revolverend karakter, waar juist inwoners, bedrijven en organisaties in onze gemeente van kunnen profiteren door schone energie én lagere energielasten. Een forse investering met zeer groot rendement, zowel voor financiën (gemeente, huishoudens, organisaties en bedrijven) klimaat, milieu en de Hellendoornse economie.

Wat betekent dit financieel?

GroenLinks wil dus vanaf 2022 jaarlijks een ton investeren voor dit doel. De exacte inhoudelijke kaders van het energiefonds laten we aan de nieuwe raad, maar de middelen kunnen we nu al regelen. Deze investering betalen we uit de door ons voorstel in paragraaf 2.1 vrijgevallen kapitaallasten voor de noord-zuidverbinding die vanaf 2021 staan opgenomen. Hierdoor hebben we vanaf 2022 structureel 240.000 euro over (minus eventuele middelen voor het oplossen van knelpunten in het beoogde tracé van de noord-zuidverbinding). Hiervan willen we tien jaar lang 100.000 euro gaan besteden in een extern revolverend energiefonds voor inwoners, bedrijven en verenigingen.

3. Financiële doorrekening

GroenLinks toont in deze alternatieve begroting, met een doorkijk naar de toekomst, aan dat inhoudelijke veranderingen écht kunnen:

Niet klakkeloos investeren in asfalt, maar in mensen. Wij helpen liever mensen aan het werk, of steken extra energie in het bestrijden van kinderarmoede, dan dat we wederom prestigeprojecten aangaan in de wegenbouw. Wij steken liever geld in het versterken van eerlijke handel. Wij trekken liever de portemonnee om onze deskundige inwoners echt serieus te nemen als samenwerkingspartners als onze leefomgeving wordt bedreigd. Wij nemen klimaat, schone lucht en schone energie serieus.

En dat is allemaal uitstekend betaalbaar. Verandering is een kwestie van kiezen. Onze keuzes zorgen ervoor dat de gemeentelijke financiën er al vanaf 2021 een stuk beter uitzien dan in de keuzes die het college de raad vandaag voorlegt. Om het concreet te maken: De keuzes van GroenLinks zorgen ervoor dat de gemeente er vanaf 2022 jaarlijks 140.000 euro op vooruit gaat ten opzichte van de keuzes van het college.

De in deze alternatieve begroting voorgestelde maatregelen leveren, doorgerekend door de afdeling financiën, het volgende resultaat op in het overzicht van baten en lasten:

Overzicht baten en lasten	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJR 2019	MJR 2020	MJR 2021
Programma's						
Lasten						
01 Veiligheid en dienstverlening	- 3.866.485	- 3.387.439	- 3.480.654	- 3.313.544	- 3.272.096	- 3.342.689
02 Onderwijs, opvoeding en jeugd	- 11.193.519	- 10.533.013	- 10.396.066	- 10.545.223	- 10.534.203	- 10.492.788
03 Werk, economie en inkomen	- 15.255.954	- 14.340.699	- 14.377.270	- 14.062.158	- 13.833.042	- 13.702.631
04 Mobiliteit en bereikbaarheid	- 10.786.532	- 9.315.753	- 9.473.785	- 9.523.369	- 9.600.178	- 9.489.250
05 Cultuur, recreatie en sport	- 9.412.612	- 8.948.906	- 8.626.371	- 8.598.313	- 8.627.631	- 8.644.819
06 Woon- en leefomgeving	- 16.099.858	- 16.234.527	- 16.131.444	- 17.040.804	- 19.285.975	- 13.543.628
07 Maatschappelijke ondersteuning en zorg	- 11.464.264	- 11.684.470	- 11.926.355	- 11.808.462	- 11.693.839	- 11.518.548
08 Bestuur en middelen	- 1.926.830	- 2.163.895	- 2.408.011	- 2.614.549	- 2.658.167	- 2.966.399
OVH Overhead	- 219.914	-	-	-	-	-
Totaal Lasten	- 80.225.969	- 76.608.702	- 76.819.956	- 77.506.422	- 79.505.131	- 73.700.752
Baten						
01 Veiligheid en dienstverlening	1.003.783	910.997	916.357	655.196	652.850	722.884
02 Onderwijs, opvoeding en jeugd	496.172	110.129	87.819	87.819	87.819	87.819
03 Werk, economie en inkomen	6.460.467	6.527.922	6.587.837	6.587.837	6.587.837	6.587.837
04 Mobiliteit en bereikbaarheid	5.498.660	4.481.010	4.236.193	4.345.908	4.331.380	4.376.124
05 Cultuur, recreatie en sport	2.071.842	3.315.675	3.184.008	3.183.774	3.183.774	3.183.774
06 Woon- en leefomgeving	13.803.612	12.506.642	12.817.848	13.848.501	16.205.799	10.487.501
07 Maatschappelijke ondersteuning en zorg	1.010.548	942.033	906.982	906.917	906.917	906.917
08 Bestuur en middelen	174.335	-	-	-	-	-
OVH Overhead	8.941	-	-	-	-	-
Totaal Baten	30.528.360	28.794.408	28.737.044	29.615.952	31.956.376	26.352.856
Totaal Programma's	- 49.697.609	- 47.814.294	- 48.082.912	- 47.890.470	- 47.548.755	- 47.347.896

Kantelpunt 2018 – Alternatieve begroting GroenLinks Hellendoorn 2018

Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien						
Lasten						
Alg. dekkingsmiddel: OZB woningen	- 480.027	- 363.786	- 379.455	- 377.853	- 376.620	- 368.193
Alg. dekkingsmiddel: OZB niet-woningen	2.449	-	-	-	-	-
Alg. dekkingsmiddel: Belastingen overig	- 43.428	- 76.675	- 83.750	- 83.150	- 82.897	- 82.768
Alg. dekkingsmiddel: Treasury	- 12.980.232	34.153	- 248.624	24.020	67.684	37.853
Overhead	- 33.143.137	- 9.664.699	- 9.654.877	- 9.668.328	- 9.764.504	- 9.968.020
Onvoorzien	- 1.109	- 20.052	- 45.052	- 45.052	- 45.052	- 45.052
Totaal Lasten	- 46.645.483	- 10.091.059	- 10.411.758	- 10.150.363	- 10.201.389	- 10.426.180
Baten						
Alg. dekkingsmiddel: Uitkeringen Gemeentefonds	47.342.896	46.734.497	48.000.291	47.863.152	47.737.714	47.607.670
Alg. dekkingsmiddel: OZB woningen	4.670.872	4.827.088	5.002.186	5.027.186	5.103.186	5.129.186
Alg. dekkingsmiddel: OZB niet-woningen	2.757.597	2.892.000	2.997.000	3.012.000	3.057.000	3.072.000
Alg. dekkingsmiddel: Belastingen overig	233.104	276.722	283.363	283.363	283.363	283.363
Alg. dekkingsmiddel: Treasury	14.630.939	702.237	603.338	696.681	705.025	653.369
Overhead	31.883.154	95.298	43.907	43.907	43.907	43.907
Totaal Baten	101.518.561	55.527.842	56.930.085	56.926.289	56.930.195	56.789.495
Totaal Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	54.873.078	45.436.783	46.518.327	46.775.926	46.728.806	46.363.315
Mutatie reserves						
Toevoegingen	- 6.724.489	- 1.451.553	- 717.007	- 843.507	- 1.095.437	- 1.337.646
Onttrekkingen	2.465.402	3.829.064	2.281.592	1.632.497	1.184.903	680.590
Totaal Mutatie reserves	- 4.259.087	2.377.511	1.564.585	788.990	89.466	- 657.056
Resultaat	916.381	-	-	- 325.554	- 730.483	- 1.641.637

Disclaimer:

Deze alternatieve begroting is tot stand gekomen met goede ondersteuning van het ambtelijk apparaat, waar wij zeer dankbaar voor zijn.

Deze alternatieve begroting wordt ondersteund en mede ingediend door de fractie Ter Harmse.